

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om landbrugsmaskiner og bygge- og hejsemateriel: Hvordan overvindes krisen? (initiativudtalelse)

(2011/C 218/04)

Ordfører: **Virgilio RANOCCHIARI**

Medordfører: **Patrizio PESCI**

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede den 15. juli 2010 under henvisning til forretningsordenens artikel 29, stk. 2, at udarbejde en initiativudtalelse om:

Landbrugsmaskiner og bygge- og hejsemateriel: Hvordan overvindes krisen?

Det forberedende arbejde henvistes til Den Rådgivende Kommissionen for Industrielle Ændringer, som vedtog sin udtalelse den 4. april 2011.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 471. plenarforsamling den 4.-5. maj 2011, mødet den 4. maj, følgende udtalelse med 151 stemmer for, 3 imod og 8 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og henstillinger

1.1 Den europæiske landbrugsmaskine- og byggematerielindustri er meget hårdt ramt af krisen på et tidspunkt, hvor der sker store ændringer i den internationale efterspørgsel. Sektoren er ikke desto mindre en del af en meget konkurrencedygtig og teknologisk avanceret industri.

Der er brug for en række aktioner på EU-niveau med henblik på at sikre sektorens bæredygtighed og konkurrenceevne og hindre overkapacitet i EU's produktion på længere sigt:

- en lovramme, der ikke begrænser producenternes evne til at forny sig og udvikle udstyr, der afspejler kundernes krav;
- lige konkurrencevilkår i Europa gennem effektiv markeds- overvågning: tilsyns- og toldmyndighederne skal effektivt håndhæve forordning nr. 765/2008 og føre strengere kontrol på det europæiske marked;
- produktlovgivning og handelspolitik, som sikrer fri adgang til de internationale markeder;
- europæisk lovgivning, der tager i betragtning, at de europæiske markeder taber terræn. Centrum for verdensmarkedet flytter mere og mere til Sydamerika og Asien, hvilket gør det nødvendigt at træffe de nødvendige foranstaltninger, herunder at reducere bureaukratiet og fremme frivillige foranstaltninger fra industriens side, for at beholde de europæiske producenters fabriksanlæg i EU;
- harmonisering af krav til færdselssikkerhed og miljøbeskyttelse på europæisk og internationalt plan;
- bedre arbejdsvilkår og gennemførelsesforanstaltninger i EU for at undgå fremtidig overkapacitet og fremme udviklingen af nye produkter og nye idéer vedrørende tilrettelæggelse af arbejdet på grundlag af alle aktørers viden;

— et program for finansiering og incitamenter til støtte for små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne.

1.2 På baggrund af høringen den 11. november 2010 i Bologna i forbindelse med den internationale landbrugsmaskineudstilling EIMA, hvor mange aktører deltog, følger her flere og mere detaljerede anbefalinger.

2. Baggrund for udtalelsen

2.1 Den europæiske landbrugsmaskine- og byggematerielindustri tilbyder tekniske løsninger, der effektivt opfylder basale menneskelige behov som at brødføde jordens stadigt voksende befolkning, skaffe boliger og sikre den nødvendige infrastruktur.

2.2 De høje omkostninger, som er forbundet med jord i Europa, resulterer i europæisk efterspørgsel på meget effektive og innovative løsninger inden for landbrugssektoren og bygge- og anlægssektoren, hvilket gør den europæiske industri førende i verden på det teknologiske område.

2.3 Mens efterspørgslen stagnerer i Europa, har markederne i Asien, Sydamerika, Afrika og SNG-landene været voksende og vokser fortsat i et hurtigt tempo. Andre globale aktører er derfor dukket op og er blevet konkurrencedygtige også uden for deres hjemmemarkeder.

2.4 Den internationale finanskrise har været et betydeligt slag for begge sektorer. Da boblen på boligmarkedet bristede, førte det til kraftig nedgang for byggematerielsektoren i anden halvdel af 2008. Et voldsomt fald i investeringer i byggesektoren fulgte, hvilket resulterede i et fald i omsætningen på 42 % i 2009. Dette fald skyldtes først og fremmest en mangel på finansieringsmuligheder for kunderne og faldende byggeaktivitet.

2.5 Landbrugsmaskinesektoren fik først følgerne af krisen at føle senere. Faldet var mindre markant i 2009 (- 22 %), men til gengæld begyndte opsvinget ikke i 2010 som i andre industri-sektorer, og faldet i omsætningen for hele 2010 skønnes at have været på 9 %. Den vigtigste årsag var også på dette område manglen på finansieringsmuligheder for kunderne og usikkerhed.

2.6 En tendens bliver mere og mere udtalt i efterspørgslen efter produkter: mens markederne uden for Europa, der er kendetegnet af mindre strenge lovkrav, vokser, så falder efterspørgslen efter de europæiske produkter, som lever op til stadig strengere sikkerheds- og miljøbestemmelser. Dette udvider den i forvejen komplekse produktportefølje. Og det fører til udflytning af produktionsanlæg, så produkter, der er bestemt til markeder uden for EU, kan produceres tættere på aftagerne, hvilket betyder tab af arbejdspladser i EU.

3. Landbrugsmaskiner og byggemateriel: sektorens strategiske betydning, nye udfordringer, markedsstruktur

3.1 *Små mængder, stor produktdiversitet – stærk afhængighed af leverandører*

Der er mange lighedspunkter mellem de to sektorer, hvad angår producenterens størrelse og spændvidde.

Der findes på den ene side store multinationale selskaber, der producerer en bred vifte af produkter, som dækker de mest udbredte typer af materiel, såsom landbrugstraktorer, grave-maskiner og læsemaskiner på hjul.

På den anden side findes der også producenter, der spænder fra relativt store regionale producenter helt ned til SMV, som dækker de mest almindelige typer materiel, men overlever ved at levere højt specialiserede nicheprodukter til markedet.

Omfanget af specialisering og variationen i de produkter, der markedsføres, er ofte omvendt proportional med producentens aktuelle størrelse. Det er meget almindeligt at finde producenter med op til 200 forskellige produkter og med materiel til meget specifikke formål, som sælger færre end 1 000 enheder om året. Mange andre producenter overlever på at sælge serier af under 100 enheder om året for hver model.

3.2 *Beskæftigelse og produktion*

3.2.1 *Markedet for landbrugsmaskiner følger nøje udviklingen i landbrugssektoren.*

Uden de nyeste maskiner kunne den moderne, effektive og konkurrencedygtige landbrugssektor ikke eksistere. Over 10 mio. mennesker er i dag beskæftiget inden for landbrug. Mens antallet af ansatte i denne sektor generelt er faldende, er det stadig muligt at påvise store forskelle mellem EU-15 og de medlemsstater, der blev optaget i EU i 2004.

I EU-15 er »kun« 4 % af arbejdsstyrken ansat i denne sektor, mens de ansatte i landbruget udgør 13,4 % af den samlede arbejdsstyrke i de 12 nye medlemsstater.

Det er derfor, at en stærk fælles landbrugspolitik efter EØSU's mening er nødvendig for landmændene, og for at industrien fortsætter investeringerne i F&U med henblik på at opfylde såvel lovkrav som efterspørgsel fra aftagerne.

I landbrugsmaskinesektoren er der omkring 4 500 producenter, som til sammen havde en omsætning på 28 mia. euro i 2008. 135 000 mennesker er beskæftiget i denne sektor, og dertil kommer 125 000, der arbejder med distribution og vedligeholdelse.

To tredjedele af produktionen i EU-27 er placeret i Tyskland, Italien, Frankrig, Spanien og Storbritannien, hvorimod de 12 nye medlemsstater til sammen kun står for 7 % af EU's landbrugsmaskineproduktion.

3.2.2 *Byggesektoren beskæftiger 7,1 % af den erhvervsaktive befolkning i EU*

Produktion af byggemateriel følger samme mønster som produktion af landbrugsmaskiner, idet Italien, Tyskland, Frankrig, Spanien og Storbritannien står for næsten tre fjerdedele af den samlede europæiske produktion. Der er alt i alt ca. 1 200 virksomheder i Europa med en samlet omsætning på 31 mia. euro i 2008. Omsætningen faldt til 18. mia. i 2009. Der er altså tale om et fald på 42 %.

Denne industri beskæftigede direkte 160 000 ansatte. Det skønnes, at andre 450 000 job indirekte afhæng af denne sektor i forsyningskæden og i distributions- og vedligeholdelses-nettet. Ifølge industriens eget skøn faldt antallet af direkte beskæftigede med 35 % i 2010, mens antallet af indirekte beskæftigede faldt med 20 %.

Der er dog en klar mangel på faglærte unge medarbejdere. En arbejdsmarkedsundersøgelse fra de finske teknologiindustrier viser, at problemerne med at rekruttere faglærte medarbejdere er vokset. Manglen findes inden for de fag, der har ligget øverst på listen i over ti år: svejsere, smede, mekanikere og ingeniører.

3.3 *Afhængighed af leverandører af komponenter og motorer*

De europæiske producenter i begge sektorer har altid været førende i verden med hensyn til avanceret teknologi og materiellets kvalitet. Disse sektorer skal kunne levere avanceret teknologi spændende fra fuldautomatiserede funktioner og højresolutionsnavigationsudstyr til præcisionslandbrug til trinløs variabel transmission og elektronik.

På den anden side lever standardkomponenter sjældent op til kravet om at kunne fungere under ekstreme forhold (støv, mudder, is, ekstrem varme og kulde) eller tilbyder den fornødne videreudvikling.

Der er stigende bekymring i industrien for, at de europæiske samarbejdspartnere i komponentsektoren, der er nødvendige for at sikre den teknologiske førerstilling gennem fælles udvikling, ikke længere vil være for hånden i fremtiden.

Motorer er nøglekomponenten for produktudviklingen og overholdelsen af lovgivningen, men i modsætning til bilsektoren er det kun store multinationale selskaber, der råder over de nødvendige faciliteter til at producere motorer.

Antallet af uafhængige motorproducenter falder, og de indtager kun en marginal position på markedet. Størstedelen af producenterne af materiel står ofte over for det problem, at de er afhængige af motorleverandører, der kontrolleres af deres konkurrenter.

3.4 Betydningen af distributions- og vedligeholdelsesnet

Forhandler- og vedligeholdelsesnet er en afgørende faktor for en producents succes. Maskiner af så stor kompleksitet, som der her er tale om, kan udgøre en sikkerheds- og sundhedsrisiko, hvis de ikke anvendes og vedligeholdes korrekt. De kræver et system med veluddannede distributører, som kan deltage i udvælgelsen af den mest egnede teknologi og levere vedligeholdelse og reparationer af høj kvalitet for at sikre hurtig og pålidelig service til kompliceret materiel og indfri kundernes forventninger om præstationer på et højt niveau i sektorer, hvor klimaforhold, sæsonudsving og stramme frister er vigtige faktorer.

3.5 Den økonomiske krises indvirkning på vækst og produktion

Den økonomiske krise ramte begge sektorer meget hårdt på et tidspunkt, hvor den internationale efterspørgsel var meget høj. Når det gælder byggemateriel, brød efterspørgslen sammen på verdensplan i fjerde kvartal af 2008. I 2009 faldt de europæiske producenters samlede salg med 42 %, hvilket førte til store lagerbeholdninger og meget lav udnyttelse af kapaciteten. For hele 2010 blev der som tidligere nævnt registreret et yderligere fald på 9 %, mens der ved udgangen af 2010 igen kom gang i efterspørgslen i Asien.

I landbrugsmaskinesektoren begyndte virkningerne af krisen at vise sig senere, fordi landbruget er mindre følsomt over for det generelle økonomiske klima. I 2009 faldt salget dog med 22 % og med yderligere 9 % i 2010.

For begge sektorer forventes en stigning i 2011 på under 10 % – langt mindre end behovet for at nå op på niveauet fra før krisen.

Manglende lånemuligheder har været den vigtigste begrænsende faktor under krisen, især for kunderne til køb af nye maskiner, men også for producenterne. Desuden har manglende aktivitet, især i bygge- og anlægssektoren, selvfølgelig også begrænset efterspørgslen på nyt materiel. Efterspørgslen har i begge sektorer været præget af meget store udsving.

4. Problemer og udfordringer oven på krisen

Den økonomiske krise har afsløret de særlige problemer i begge sektorer og ført til en meget vanskelig situation, som kræver et politisk indgreb.

4.1 Mangel på leverandører og knowhow

Det er vigtigt at understrege, at byggematerielindustrien i øjeblikket står over for substantielle og grundlæggende forandringer.

Verdensmarkedets fokus flytter mere og mere til Sydamerika og Asien.

Mens 20 % af verdens samlede efterspørgsel efter byggemateriel i 2005 kom fra Europa, vil vores verdensdel kun stå for 14 % af den samlede internationale efterspørgsel i 2014 ⁽¹⁾.

Den mest iøjnefaldende ændring er sket i Kina og Indien. Det forventes, at Kinas efterspørgsel efter byggemateriel vil udgøre 34 % af den samlede efterspørgsel i 2014 – mod kun 18 % i 2005, hvilket svarer til en fordobling af efterspørgslen på 9 år.

Konsekvenserne af en sådan ændring er af enorm betydning, eftersom efterspørgslen fra USA og EU til sammen kun vil udgøre 29 % af den samlede efterspørgsel.

Som følge af krisen er tendensen med i stor stil at flytte produktionen tættere på de nye markeder uden for Europa accelereret kraftigt, hvilket på sin side har medført en kraftig reduktion af antallet af europæiske leverandører af nøglekomponenter. Dette betyder ikke alene udflytning af produktionsanlæg, men også af den nødvendige knowhow.

Eftersom behov og specifikationer er anderledes på markederne uden for Europa, breder frygten sig for, at der skal opstå mangel på europæiske leverandører af nøglekomponenter til rimelige priser, som kan opfylde de europæiske behov.

En anden udfordring er adgangen til stål i en økonomi med opadgående konjunkturer, hvor priserne stiger, og protektionistiske foranstaltninger derfor vil influere negativt på denne sektor, sådan som statistik fra før krisen viser.

4.2 Virkninger på beskæftigelsen: aldrende arbejdsstyrke, mangel på faglært personale og hjerneflugt

Maskinindustrien beskæftiger 3,6 mio. mennesker i Europa ⁽²⁾.

10 % af disse arbejder i landbrugsmaskine- og byggematerielindustrien. Generelt er der i disse sektorer tale om en aldrende arbejdsstyrke – kun 20,1 % af arbejdstagerne er under 30 år gammel, mens gennemsnittet i de andre ikke-finansielle varesektorer er cirka en ud af fire.

På aftagersiden står landbruget over for det samme problem: kun 7 % af de europæiske landmænd er under 35 år. Landbrug og bygge- og anlægssektoren tiltrækker færre mennesker end andre sektorer, fordi arbejdet er hårdere og dårligere betalt end mange andre job i Europa.

⁽¹⁾ Oplysningerne stammer fra Off Highway Research: www.offhighway.co.uk.

⁽²⁾ Data fra Eurostat: Europæiske virksomheder – tal og fakta, 2009-udgaven.

Industriens dårlige image i offentligheden, som resulterer i, at folk ikke anerkender dens betydning for samfundet som helhed, manglen på faglærte arbejdere og ingeniører, manglende overensstemmelse mellem behovene for og tilgængeligheden af færdigheder på arbejdsmarkedet, de mange forskellige kvalifikationsnomenklaturer og nationale eksamensbeviser, manglen på eliteuddannelser inden for naturfag og ingeniørstudier – alle disse faktorer, som begge sektorer er præget af, blev forværret af den økonomiske krise.

Industrien har så vidt muligt forsøgt at begrænse fyringsrunderne. Men som tidligere nævnt er arbejdsstyrken i byggematerielindustrien blevet reduceret med 35 % i forhold til 2008 ⁽³⁾.

Krisen er også resulteret i hjerneflugt til Fjernøsten og Sydamerika, hvor markederne blomstrer, og krisen har haft mindre kraftige virkninger.

5. Foranstaltninger, der er nødvendige på EU-niveau

5.1 Håndhævelse af foranstaltninger, der bekæmper unfair konkurrence

Import, salg og anvendelse af byggemateriel, der ikke overholder reglerne i EU, er fortsat et stort problem for den europæiske byggematerielindustri. Materiel, der introduceres på EU-markedet for første gang, skal overholde alle gældende sikkerheds- og miljøkrav. Medlemsstaterne bør forhindre, at maskiner, der ikke overholder overensstemmelseskravene, får adgang til markedet i EU.

Dette er en kilde til unfair konkurrence og skader lovlydige leverandørers muligheder for at påtage sig F&U-aktiviteter. Dette vil på sin side true den europæiske byggematerielindustri konkurrenceevne og de job, den skaber. Maskiner, der ikke overholder kravene, har større sandsynlighed for at forårsage ulykker, ligesom de ofte heller ikke overholder EU's miljøkrav.

Producenter, der overholder EU-lovgivningen, stilles i øjeblikket over for og udfordres af produkter, der markedsføres under unfair vilkår til en brøkdelen af markedsprisen for tilsvarende »lovlydige« produkter. Myndighederne mangler redskaber og ressourcer til at tackle situationen, og lovgivningen er ikke altid klar i sit forsvar af »lovlydige« produkter.

Flere og flere maskiner, der ikke overholder overensstemmelseskravene, markedsføres i EU, uden at der gribes effektivt ind af markedstilsynet eller toldmyndighederne, selv om en strengere lovgivning blev indført den 1. januar 2010 (forordning nr. 765/2008).

Anbefaling: EØSU opfordrer Kommissionen og myndighederne i medlemsstaterne til at tage alle de nødvendige forholdsregler

for at sikre en fair konkurrence på EU's indre marked og garantere lige konkurrencevilkår for producenter, der skal konkurrere på det internationale marked.

5.2 De rigtige beslutninger skal træffes for at forbedre miljøet

Ligesom i bilindustrien er en af de største udfordringer for begge sektorer lovgivningen om emissioner fra mobile maskiner. Sammenlignet med bilindustrien er de omkostninger, der er forbundet med overholdelse af krav per mobil maskine, ekstremt høje, fordi produktionen og salget er meget mindre, og antallet af forskellige modeller er meget større.

I næste fase (trin IIIB) for emissionsreglerne, der begynder i 2011, og den efterfølgende fase, som allerede er planlagt for 2014 (trin IV), vil de vigtigste forurenende stoffer blive reduceret med mere end 90 % i forhold til de eksisterende grænseværdier. Ændringerne vil påvirke motorerne, men også kræve en grundlæggende ny udformning af maskinerne selv.

De teknologier, som de nye emissionstærskler kræver, forudsætter anvendelsen af næsten svovlfrie brændstoffer til terrængående maskiner, som er vanskelige at opdrive i Europa og helt sikkert ikke er tilgængelige uden for Europa. Dette vil forhindre salg uden for Europa af både nyt og brugt materiel.

Som en økonomisk genopretningsforanstaltning har industrien ønsket et lovgivningsinstrument, der muliggør en forøgelse af motorquantiteten, sådan som allerede planlagt under fleksibilitetsordningen i de eksisterende direktiver. Sektoren ville opnå betydelige besparelser gennem en engangsstigning i emissionerne på ca. 0,5. Kommissionen har støttet dette ønske og fremlagt to forslag til ændringer af de relevante direktiver. Forslagene behandles i Rådet og Europa-Parlamentet. Behandlingen går dog alt for langsomt, hvilket kan betyde, at den forventede positive økonomiske effekt bliver mindre.

EØSU anbefaler, at bestemmelserne vedrørende mere fleksibilitet i den næste fase af lovgivningen om emissioner fra terrængående mobile maskiner og et lignende forslag for landbrugstraktorer vedtages hurtigst muligt.

Fremtidig reduktion af sod og NO_x-emissioner vil kræve særlige teknologier, som vil medføre øget brændstofforbrug og dermed større CO₂-emissioner. Producenternes bestræbelser har forhindret en de facto stigning i brændstofforbruget ved at forbedre hele maskinens effektivitet. Enhver ny lovgivning om CO₂-tærskler eller CO₂-reduktion bør efter udløbet af de nuværende emissionsfaser være i overensstemmelse med de gældende bestemmelser og give tid til tilpasning, inden den indføres.

Anbefaling: inden man overvejer at udvikle strengere eller ny lovgivning vedrørende de samme produkter, bør der foretages en konsekvensvurdering på EU-niveau, der tager de eventuelt negative konsekvenser for industriens konkurrenceevne på verdensmarkedet og de – i praksis – marginale forbedringer for disse maskiner med i betragtning.

⁽³⁾ Data fra CECE (Committee for European Construction Equipment – Det Europæiske Udvalg for Bygge- og Anlægsmateriel).

5.3 Gammelt materiel i brug – der er behov for en skrotningsordning for mobile maskiner

Landbrugsmaskiner og byggemateriel har lang forventet levetid. Traktorerens gennemsnitlige levetid er 15 år. Fortsatte forbedringer af nyt materiels miljøpræstationer har derfor kun begrænset og langsom effekt på det anvendte materiels generelle miljøperformans. Hurtigere fremskridt kan bedst opnås ved hjælp af incitamentter til at fjerne meget gammelt og forurenende materiel fra markedet. En sådan tilgang har også klare fordele i forhold til at modernisere gammelt materiel ved hjælp af efterbehandlingssystemer. Tilpasningen af gammelt materiel med filtre skaber mange nye udfordringer og ineffektivitet med hensyn til sikkerhed og performans.

EØSU foreslår en skrotningsordning som passende løsning på problemet med gamle og forurenende maskiner. En sådan ordning vil bidrage til et renere miljø og sikrere arbejdsvilkår.

Efter EØSU's mening er moderniseringsordninger for udstødning en forkert løsning på problemet med forurenende materiel i byområder. I stedet for at løse problemet vil sådanne ordninger forlænge brugen af støjende og farlige maskiner og muligvis endog øge risikoen i tilfælde af inkompetent installation.

EØSU foreslår også, at der udvikles ensartede krav til moderniseringsordninger ved efterbehandling ikke bare på grund af deres eventuelle reduktion af forurenende udstødning men også for at tage højde for de risici, de skaber, når de installeres på landbrugsmaskiner og byggemateriel.

5.4 Industrien kan løfte CO₂-udfordringen selv

Ligesom i bilindustrien («on road»-sektoren) er hovedbidragyderen til sektorens CO₂-emissioner brændstofforbruget. Mulighederne for at nedbringe drivhusgasemissioner skal vurderes på baggrund af materiellets særlige arbejdsperformans og ikke kun på baggrund af brændstofforbrug per kilometer, som man gør i bilsektoren.

Betydelige forbedringer er allerede blevet opnået i de senere år via mere effektive maskiner. En maskines samlede levetidsomkostninger, hvoraf brændstofudgifter udgør en stor del, er blevet en vigtig faktor for kunder, der står over for at købe.

For at opnå maksimal CO₂-reduktion skal optimeringen ikke kun fokusere på motoren som energikilde, men på hele maskinen, applikationerne og processen såvel som driftseffektiviteten og den mulige anvendelse af alternative kulstoffattige energikilder.

EØSU opfordrer EU-institutionerne og medlemsstaternes repræsentanter til at støtte en markedsstyret og helhedsorienteret tilgang til reduktion af CO₂-emissioner fra mobile maskiner. Da den samme løsning ikke er den rigtige for alle, ville udviklingen af passende løsninger for de maskiner, der står for flest emissioner (traktorer, mejetærskere osv.), målt efter overordnet

maskineffektivitet (dvs. brændstofforbrug per ton høstet korn eller km på vej med vejbelægning) være en pragmatisk og fornuftig løsning.

5.5 Harmonisering er nøglen til trafiksikkerhed og for miljøet – både i Europa og i verden som helhed

I den aktuelle situation, hvor markederne flytter fra Europa, er betydningen af internationalt harmoniseret produktlovgivning og -standardisering hastigt stigende. Dette gælder også harmonisering af krav til trafiksikkerheden, som i dag mangler for bygge- og anlægsmateriel og for visse landbrugsmaskiner.

Europæisk industri står desuden over for den udfordring, at de europæiske krav bliver strengere og strengere i forhold til resten af verden, hvilket gør de europæiske udgaver af maskinerne for dyre eller inkompatible.

Når det f.eks. gælder miljøbeskyttelse, bør konsekvenserne af de enkelte EU-beslutninger overvejes nøje, inden lovgivning vedtages eller gennemføres i EU.

Landbrugsmaskine- og byggematerielsektoren har bidraget til at beskytte miljøet ved at reducere emissioner fra maskinerne som krævet i direktiv 97/68/EF (mobile ikke-vejgående maskiner) og direktiv 2000/25/EF (traktorer). Dette vil føre til en betydelig reduktion af partikler (97 %), NO_x (96 %) og CO (85 %).

En lignende indsats har industrien gjort med hensyn til støjreduktion: industrien har i ti år bestræbt sig på at overholde den relevante lovgivning om støjemissioner for 22 typer af byggemateriel.

Internationale standarder vedrørende maskiners livscyklus findes allerede, og industrien har selv gjort en indsats for fremme af standarder for genbrugsordninger for maskiner og redskaber til jordbearbejdning.

For at fremtidssikre de europæiske produkters konkurrenceevne er det derfor af største vigtighed, at love og reguleringer gøres konsistente på internationalt niveau.

EØSU opfordrer EU-institutionerne og medlemsstaternes repræsentanter til at støtte, tage del i og træffe konkrete foranstaltninger til udvikling af globale standarder. UNECE⁽⁴⁾ synes at være et rigtigt forum for udviklingen af sådanne standarder.

5.6 Arbejdsvilkår og social dialog i sektoren

Landbrugsmaskine- og byggematerielsektoren har mange små og mellemstore aktører og kræver derfor særlige ordninger for social dialog. Medarbejderrepræsentation er ikke så udbredt, og mulighederne for udveksling af informationer over grænserne er færre end i sektorer, hvor der findes europæiske samarbejdsudvalg. Men sektorens virksomheder holder i nogen grad

⁽⁴⁾ De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa (Geneve, www.unece.org)

sammen og har i lige så høj grad brug for organiseret koordinering og udveksling. Dialogen mellem virksomheder og de ansatte må således forbedres.

Usikre ansættelser breder sig bl.a. i metalsektoren. Konsekvenserne heraf er f.eks. en løbende faglig efteruddannelse af ringe kvalitet og permanent risiko for at miste erfarne faglærte medarbejdere til andre sektorer. Arbejdsvilkårene påvirkes ligeledes negativt af denne type ansættelse.

Anbefaling: Kommissionen bør støtte iværksættelsen af en sektoranalyse med særligt fokus på arbejdsvilkår. Det anbefales også at gennemføre foranstaltninger, der kan forbedre arbejdsvilkårene i hele EU. Endelig vil det være af overordentlig stor betydning at træffe foranstaltninger, der kan forebygge fremtidig overkapacitet som den, der opstod under den økonomiske krise, og at puste nyt liv i udviklingen af nye produkter og idéer om arbejdstilrettelæggelse på grundlag af alle aktørers viden.

5.7 *Arbejdsstyrken bør holdes ung og velkvalificeret i Europa*

Manglen på faglært personale, en aldrende arbejdsstyrke, hjerneflugt til andre verdensdele ... det er nogle af de beskæftigelsesproblemer, som rammer landbrugsmaskine- og byggematerielsektoren. Det bliver sværere og sværere at tiltrække unge og faglærte i denne sektor. Industri og institutioner bør fortsætte deres investeringer i uddannelse, efteruddannelse og livslang læring, eftersom der er tale om en central sektor i europæisk industri.

Uden uddannelse af højeste kvalitet og de nyeste færdigheder er sektoren uden fremtid. Teknisk innovation kræver højtuddannede og kreative ingeniører. Der bør gennemføres programmer på forskellige niveauer, der fremmer uddannelse og efteruddannelse til gavn for medarbejderne, samtidig med at de tilfører en

merværdi og øger udbyttet for arbejdsgivere, der investerer i medarbejderne og deres kompetencer. Bred accept af sådanne programmer skal sikres via parterne i den sociale dialog.

Anbefaling: Medlemsstaterne bør give industrien yderligere støtte til uddannelse og efteruddannelse, livslang læring og udvikling af færdigheder i maskinindustrien. Støtte til forebyggende omstillingsprogrammer, inden der opstår et overskud af arbejdskraft, er altafgørende for fremtiden.

5.8 *Små og mellemstore virksomheder skal fortsat være i fokus, når det gælder innovation*

Som det så rigtigt påpeges i meddelelsen »En industripolitik for en globaliseret verden«, som GD for Erhverv for nylig udsendte, er en af hovedudfordringerne og det politiske svar på behovet for at stimulere små og mellemstore virksomheder i de forskellige sektorer (herunder i landbrugsmaskine- og byggematerielsektoren) adgang til finansiering, der stadig er en flaskehals.

Selv om det ofte er små og mellemstore virksomheder, der markedsfører innovation, er muligheden for at investere i innovation blevet undermineret af en reduceret adgang til finansiering. I alle medlemsstater blev adgangen til finansiering vanskeligere under den finansielle og økonomiske krise. Navnlig denne sektors små og mellemstore virksomheder oplever strammere kreditvilkår. De fleste regeringer har derfor indført eller udvidet offentlige garantiordninger eller givet direkte statsstøtte. Det er imidlertid ikke tilstrækkeligt.

Vi anbefaler derfor medlemsstaterne og Kommissionen at støtte de små og mellemstore virksomheder inden for landbrugsmaskine- og byggematerielsektoren gennem projekter og midler, der er målrettet deres behov.

Bruxelles, den 4. maj 2011

Staffan NILSSON

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg